

2. İNSAN VÜCUDU İLE İLGİLİ BİLİNMESİ GEREKENLER

2.1. Dolaşım Sistemi

Vücudun ihtiyacı olan oksijeni, besini, hormonları, pıhtılaşma ve koruyucu elemanları hücrelere taşır. Kalp, damarlar ve kandan oluşmaktadır. Kan dolaşım sistemi içinde dolaşan, kırmızı renkli yaşamsal bir sıvıdır. Yetişkin bir kişide ortalama 4-5 litre kan bulunur (vücut ağırlığının yaklaşık %8 veya 1/13'ü).

Kanın vücuttaki görevleri ;

- . Oksijen ve besin öğelerini taşır.
- . Vücut sıcaklığını muhafaza eder.
- . Vücudu enfeksiyonlara karşı korur

Nabız: Kanın atardamara yaptığı basınçtır.

Nabız sayısı;

- . Yetişkinlerde; 60-100/dak.
- . Çocuklarda (1-8 yaş); 100-120/dak.
- . Bebeklerde (0-12 ay); 120-140/dak.

2.2. Solunum Sistemi

Vücutun ihtiyacı olan oksijeni (O_2) alıp zararlı karbondioksiti (CO_2) dışarı atar. İki bölümden oluşur:

SOLUNUM YOLU	AKCİĞERLER
AĞIZ-BURUN GIRTLAK SOLUK BORUSU	BRONŞLAR BRONŞCUKLAR

Solunum sayısı;

- Yetişkinlerde; 12-20/dak.
- Çocuklarda; 16-22/dak.
- Bebeklerde; 18-24/dak.

3. SOLUNUM YOLU TIKANIKLIKLARI

Solunum yolunun solunumu gerçekleştirme için gerekli havanın geçmesine engel olacak şekilde tıkanmasıdır.

3.1. Kısmi Tıkanma Az da olsa, bir miktar hava geçişinin olduğu tıkanmadır.

Belirtileri: Kısmi tıkanıklık yaşayan kişi;

- Öksürebilir
- Nefes alabilir
- Konuşabilir

İlk yardım

- Öksürmeye teşvik edilir
- Dokunulmaz
- ASLA SIRTINA VURULMAZ

3.2. Tam Tıkanma

Hava girişinin tamamen engellendiği tıkanmadır.

a. Tam tıkanma belirtileri;

- Kişi nefes alamaz,
- Acı çeker, ellerini boynuna götürür,
- Konuşamaz
- Morarmıştır.

b. Yetişkin ve çocuklarda solunum yolu tıkanıklığında ilk yardım

Heimlich manevrası uygulanır.

Heimlich manevrası uygulama tekniği:

- Hasta/yaralının bilinci, ağız içi ve solunumu kontrol edilir,
- Bilinci yerinde ise; sırtta (iki kürek kemiği arasına) 5 kez vurulur,
- Nesnenin çıkıp çıkmadığı ağız içerisinden kontrol edilir,
- Cisim çıkmadı ise ; hasta/yaralı ayakta ya da oturur pozisyonda iken arkasından sarılarak gövdesi kavranır,
- Bir el yumruk yapılarak, baş parmak çıkıntısı midenin üst bölümüne (göğüs kemiği altına) gelecek şekilde yerleştirilir,
- Diğer el ile yumruk yapılan el kavranarak kuvvetle arkaya ve yukarı doğru 5-7 kez basınç uygulanır,
- Sırtta vurma ve karın basısına yabancı cisim çıkana kadar devam edilir,
- Eğer nesne çıkmaz ve kişinin bilinci kaybolur ise; hemen tıbbi yardım istenir (112) ve temel yaşam desteği (suni solunum, göğüs basısı) uygulamasına başlanır.

c. Bebeklerde solunum yolu tıkanıklığında ilk yardım

- Bebeğin bilinci, solunum yolu açıklığı ve solunumu kontrol edilir,
- Bebek ilk yardımcının bir kolu üzerine yüzükoyun yatırılır,
- Bebeğin başı ve boynu parmaklarla desteklenerek öne doğru eğilir,
- Bebeğin başı gergin olarak gövdesinden aşağıda tutulur,
- El bileğinin iç kısmıyla sırta (iki kürek kemiği arasına) çok hafif olmayacak şekilde 5 kez vurulur,
- Bebeğin başı elle kavranarak, diğer kol üzerine sırt üstü çevrilir, yabancı cismin çıkıp çıkmadığı ağız içinden kontrol edilir,
- Yabancı cisim çıkmadıysa, bebeğin başı gövdesinden aşağıda olacak şekilde tutulur,
- İki parmakla, göğüs kemiğinin alt bölümüne (göğüs bası bölgesinin altına) 5 kez bası uygulanır,
- Sırta vurma ve göğüs basısı işlemlerine yabancı cisim çıkana kadar devam edilir,
- Tıbbi yardım istenir (112),
- Cisim çıkmaz ve bebeğin bilinci kaybolursa temel yaşam desteğine başlanır.

